

**ULUSLARARASI ELEKTRONİK
HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji GeliŐtirme
Dairesi Başkanlığı**

Aralık 2014

SAYI: 84

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	5
ALMANYA	5
FRANSA	7
İTALYA	8
İNGİLTERE	10
HOLLANDA	14
ABD	15
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	18
OECD	18
ICANN	19
1.IANA Fonksiyonları Müşteri Memnuniyeti Araştırması	19
ENISA	20
ETSI	22
3. AB AVRUPA SAYISAL GÜNDEMİ	23
TELEKOM DÜNYASI	23

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

ÇİZELGE 1: ALMAN PAZAR TANIMLARI VE AB İLE KİYASLAMA.....	5
ÇİZELGE 2: ALMANYA TELEKOM'UN ŞİMDİKİ VE GELECEKTEKİ ŞEBEKE ALTYAPISI	6
ÇİZELGE 3: AB SAYISAL GÜNDEM HEDEFLERİ VE İTALYA'DAKİ DURUM.....	8
ÇİZELGE 4: ÖNERİLEN GENİŞBANT STRATEJİSİ.....	9
ÇİZELGE 5: TALEP YÖNLÜ ÖNLEMLER	10

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

ŞEKİL 1: SOSYAL AĞLARA HAFTALIK ERİŞİM	13
--	----

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bülten kapsamında Avrupa ülkelerinin yanı sıra, Avrupa Birliği’nde (AB) elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, yazılım servisleri, açık internet, güvenlik, gelişen teknolojiler ile gelecekte internet başlıkları altında AB’deki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere, ABD ve Güney Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerdeki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda; 2014 yılı Aralık ayı bülteninde ülkelere Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, Hollanda ve ABD, uluslararası kuruluşlardan OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu), ENISA (European Union Agency for Network and Information Security, Avrupa Şebeke ve Bilgi Güvenliği Ajansı), ETSI (European Telecommunications Standards Institute, Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) ile Telekom Dünyası başlığı altında AB’deki gelişmeler hakkındaki raporlar ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International’ın “Telecom Big Five Update” ve BMI’in “Europe Telecommunication Insight” raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının, uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2014 yılı Aralık ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya düzenleyici kurumu BNetzA, altyapıya dayalı rekabetin güçlü olduğu 15

büyük şehirde toptan genişbant erişimin (WBA, wholesale broadband access) kısmi olarak serbestleştirilmesini önermektedir.

- Bu, BNetA'nın ilgili pazarlarda 2014 yılında Komisyonun aldığı tavsiye kararına dayalı olan ilk pazar analizidir.
- Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, ultra yüksek hızlı mobil sistemlere ilişkin spektrum politikasının gözden geçirilmesi hususunda 2 ay sürecek bir kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır.
- ARCEP, 1800 MHz frekans bandında 5MHz'lik frekans çiftini kullanabilmesi için Free Mobile işletmecisine izin verilmiştir.
- İtalya'da hükümet 2020'ye kadar uygulayacağı yeni ulusal genişbant stratejisini belirlemek amacıyla 20 Aralık 2014 tarihine kadar istişareler yapacağını belirtmiştir. Yeni oluşturulacak genişbant stratejisi ile, 2020 yılına kadar nüfusun %100'üne 30 Mbps ve %85'ine 100 Mbps hızlarda genişbant hizmeti verilmesi hedeflenmiş; 2018 için ise bu hedeflerin sırasıyla %75 ve %40 olması planlanmıştır. Sayısal büyüme stratejisi ile sayısal hizmetlerin daha yüksek seviyede kullanımı amaçlanmaktadır.
- İngiltere düzenleyici kurumu Ofcom, yeni finansal yıl için genel hatları belirlenen iş planını içeren 2015/16 İş Planı ile ilgili kamuoyu görüşlerini almaya başlamıştır. Yapılması planlanan işler; KOBİ'lerin ihtiyaçlarına odaklanarak adil ve etkin rekabet ortamının tesis edilmesi, bireysel ve kurumsal kullanıcılar için hizmet kalitesi, içerik hizmetlerinde kullanıcıların haklarının korunması ve geliştirilmesi, spektrum konusunda artan talebin karşılanması, tüketiciler için zararlı olabilecek potansiyel alanların belirlenmesi ve finansal konular olmak üzere altı başlık altında toplanmıştır.
- Ofcom tarafından açıklanan verilere göre İngiltere, çevrimiçi reklamcılık, alışveriş ve eğlence, içerik tüketimi açısından dünyanın en güçlü internet ekonomileri arasında yer almaktadır.
- Hollanda'da, 30 Eylül 2014 itibarıyla en büyük mobil pazar payına sahip (sırasıyla %49,7, %28,6 ve %21,7) üç işletmeci olan KPN, Vodafone ve T-Mobile firmalarının "uzun süreli arıza" durumlarında şebekelerini birbirlerinin hizmetine sunmak için anlaşmaları açıklanmıştır.

- Tele2 Hollanda, 4G LTE-Advanced hizmetini 2015 yılı başından itibaren Amsterdam ve Rotterdam arasındaki bölgeyi kapsayacak şekilde vermeye başlayacağını duyurmuştur.
- Deutsche Telekom iştiraki T-Mobile Hollanda tarafından, sanal mobil şebeke operatörlüğü (MVNO) MTV Mobile hizmetinin yılsonu itibarıyla sonlandırılacağı açıklanmıştır.
- ABD düzenleyici kurumu FCC 2014 yılı başında bina içi 911 acil yardım çağrılarının konumunu daha iyi tespit edebilmek için yeni kurallar önermiştir.
- FCC yakın zamanda Kırsal Kesim Genişbant Deneme İhalesine katılan tüm tarafları içeren bir liste yayımlamış olup; beklenenden az fiyat teklif ederek ihale dışında kalan firmalara gelecek dönemki Kırsal Kesim Genişbant Deneme ihalelerine katılıp katılmayacaklarını sormuş; katılacaklarsa 6 Ocak tarihine kadar bilgi vermelerini talep etmiştir.
- OECD Ekonomi Bölümü Çalışma Makaleleri altında Aralık ayında *Hükümetlerin Sosyal Medya Kullanımı: Eğilimler, Politika Fırsatları ve Karar Vericiler İçin Kılavuz* adlı bir makale yayımlanmıştır. Makalede, artık pek çok hükümet ve siyasetçiler tarafından sosyal medyayı kullanmanın bir zorunluluk haline geldiği, kamu kurumlarının da yavaş yavaş sosyal medya uygulamalarını denemeye başladıkları ifade edilmektedir.
- ICANN tarafından yaptırılan IANA fonksiyonları müşteri memnuniyeti araştırması raporunda müşteri memnuniyetinin %93 civarında olduğu belirtilmiştir.
- Avrupa Birliği Siber Güvenlik Stratejisi kapsamında, ENISA'nın 2005'ten bu yana Bilgisayarlı Olaylara Müdahale Ekiplerine (BOME) desteğinin etki değerlendirmesini içeren rapor yayınlanmıştır. Bu raporun hedefleri, ENISA'nın Avrupa BOME'leri ile ilişkili çalışmalarını derlemek, ilgili politika dokümanları çerçevesinde ENISA çalışmalarının etki analizini yapmak ve bu etki analizinin sonuçlarına dayanarak 2020 için bir yol haritası çizmek olarak sıralanmaktadır.
- ENISA'nın Elektronik Haberleşme Sektöründe Güvenli Bilgi ve İletişim Teknolojisi Ekipmanlarının Alınması raporu, elektronik haberleşme hizmet sağlayıcıların BİT ürünlerine bağımlılığının ve dış kaynak alımının artması konusunu ele almakta, üçüncü taraf BİT ürünleri ile ilişkili güvenlik risklerini analiz etmekte, sektördeki iyi uygulamalara yer verilmekte ve sektöre tavsiyelerde bulunmaktadır.

- Elektronik hizmet sağlayıcılar için hazırlanan kılavuz; BİT ürünleri ve dış kaynak alımlarında güvenlik risklerinin daha verimli bir biçimde yönetilmesini sağlayacak kullanışlı bir araç niteliğindedir.
- Avrupa'daki BOME'lere ilişkin güncel durum hakkında genel bir değerlendirme yapılan raporda ülke bazında BOME'ler listelenmekte, BOME'lerin iş birliği, destek ve standardizasyon faaliyetlerine yer verilmektedir.
- ENISA tarafından üye ülkelerin, yer altı elektronik haberleşme alt yapılarının korunmasına yönelik hazırlanan raporda, hasarın önlenmesi amacıyla otomatik bilişim sistemlerinin kurulması ve bu tür araçların geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır.
- ETSI, Akıllı Ulaşım Sistemleri için EN 302 637-2 ve EN 302 637-3 kodlu iki yeni standart yayımladığını duyurmuştur.
- Avrupa Komisyonu, Almanya düzenleyici kurumu BNetzA'nın pazardaki yeni alternatif işletmeciler için getirmeye çalıştığı sabit çağrı sonlandırma ücreti düzenlemesi hakkında yeniden soruşturma başlatmıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

ALMANYA

1. BNetzA'nın Toptan Genişbant Erişim Düzenlemesinin Ortadan Kaldırılması Önerisi

Alman düzenleyici kurumu, BNetzA, altyapıya dayalı rekabetin güçlü olduğu 15 büyük şehirde toptan genişbant erişimin (WBA, wholesale broadband access) kısmi olarak serbestleştirilmesini önermektedir.

Ancak serbestleştirme, sadece katman 3'te (IP veri akışı) hücreler arası aktarmalı WBA ürünlerini etkileyecektir. Deutsche Telekom'un (DT)önümüzdeki günlerde hizmete sunacağı katman 2 WBA ürününün (Ethernet veri akışı) ülke çapında kullanılabilir hale gelmesinin 2015 yılı sonunda gerçekleşmesi planlanmaktadır.

BNetzA; katman 2 (Ethernet veya ATM gibi) veya katman 3 (özellikle IP)'te hücreler arası aktarmalı iki ürün alt pazarını tanımlamayı önermektedir.

2. İlgili Pazarlarda 2014 Tavsiye Kararı

Bu, BNetzA'nın ilgili pazarlarda 2014 yılında Komisyonun aldığı tavsiye kararına dayalı olan ilk pazar analizidir. Konuya ilişkin ayrıntılara aşağıdaki çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 1: Alman Pazar Tanımları ve AB ile Kıyaslama

	Pazar 3a/2014	Pazar 3b/2014	Pazar 4/2014
2014 tavsiye kararında pazarın adı	Sabit bir konumda sunulan toptan yerel erişim	Kitlesel pazar ürünleri için sabit bir konumda sunulan toptan erişimi	Sabit bir konumda sunulan toptan yüksek kaliteli erişim
2007 tavsiye kararında hangi pazara karşılık geldiği	Pazar 4/2007: Toptan (fiziki) şebeke altyapı erişimi	Pazar 5/2007: Toptan genişbant erişimi	Pazar 6/2007: Toptan sonlandırma
BNetzA'nın yeni taslak kararı içeriyor mu?	Hayır	Evet	Hayır

Almanya'daki pazar tanımı	Pazar analizinin önceki üç turunda olduğu gibi ayrıştırılmış yerel ağa erişim. Vektör belirleme kararı ile zaten zorunlu tutulduğu için, yaklaşık 300.000 sokak dolabında yerel hücreler arası aktarmalı katman 2 (Ethernet VULA, Ethernet üzerinden sanal yerel ağa erişim) ürünü de bulunacaktır.	Hücreler arası aktarmalı iki alt pazar: • Katman 2'de (Ethernet) gelecekte 900 genişbant şebeke geçidi, • Katman 3'te (İP), şimdi 73 (veya 1) düğümde ve gelecekte 12 (veya 1) düğümde. Yeni: 15 şehirde serbestleştirme planlanmıştır.	Kiralık hatların toptan sonlandırma bölümleri, şimdi bant genişliği ile farklılaştırılmış ve sadece bant genişliği 2 ve 155 Mbps için düzenlenmiştir. Pazar tanımı hâlihazırda teknolojiden bağımsızdır ve gelecekte daha fazla taşıyıcı sınıfı Ethernet tabanlı ürünleri de içerebilir.
---------------------------	--	---	---

3. DT'nin Yeni Nesil Şebekesi (NGN, Next Generation Network)

DT'nin mevcut ve planlanan şebeke yapısı aşağıdaki çizelgede özetlenmektedir.

Çizelge 2: DT'nin Şimdiki ve Gelecekteki Şebeke Altyapısı

Eski şebeke	Gelecekteki NGN yapısı	Erişim ürünleri
300.000'den fazla saha dolabı 2006-2008 yılları arasında konuşlanan hanelerin % 25-30'u için VDSL kapsamı.	300.000'den fazla saha dolabı 2016 yılına kadar hanelerin % 65'ini kapsayacak şekilde VDSL2 vektörleme teknolojisine yükseltme.	DT'nin vektörleme alanlarında (Ocak 2016'dan itibaren) gelecekteki Ethernet erişim ürünü (VULA). Özellikle alternatif şebeke işletmecilerinin vektörleme alanlarında, alt ağın paylaşıma açılması.
7904 ana dağıtım çatısı (MDF, main distribution frame)	MDF'lerin uzun vadede DT'nin gelecekteki şebeke hiyerarşisinde önemli bir rol oynaması beklenmemektedir. Bu yüzden DT, MDF'lerin hizmetten kaldırılması konusunda herhangi bir plan açıklamamıştır.	Yerel ağın paylaşıma açılması (LLU, local loop unbundling) BNetzA, ADSL'ye dayalı LLU'nun vektörleme alanlarında bile mümkün olması gerektiğine karar vermiştir.
Üç hiyerarşi düzeyli ATM konsantrasyon şebekesi, 7904 MDF ile yaklaşık 2000 ATM düğümü üzerinde toplanan trafiği 68 ATM	900 genişbant şebeke geçitli (BNG, broadband network gateways) ethernet toplama şebekesi.	Gelecek ethernet üzerinden veri akış ürünü.

düğümü üzerine toplama.		
Çekirdek şebeke: IP veri akışı için 73 (veya 1) erişim noktası Ses için 474/23/1 arabağlantı noktası (Pol, points of interconnection)	Çekirdek ağ: 12 Pol, IP veri akışı ve NGN ses arabağlantısı için aynı.	Tek bir Pol'de arabağlantı ülke çapında kapsama için yeterlidir. IP veri akışı için, 12 noktanın tümünde arabağlantı daha ucuz olacaktır. NGN ses için, iki Pol'de arabağlantı (Yedekleme için) standart olacaktır.

1. Ultra Yüksek Hızlı Mobil Sistemler İçin Spektrum Politikası

Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, ultra yüksek hızlı mobil sistemlere ilişkin spektrum politikasının gözden geçirilmesi hususunda 2 ay sürecek bir kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır.

Mobil internet trafiği çok hızlı bir biçimde artmaktadır. Bu kapsamda ARCEP tarafından başlatılan spektrum stratejisinin gözden geçirilmesi çalışması;

- Mevcut frekansların yeni teknolojiler aracılığıyla daha etkin kullanılabilmesini,
- Özellikle sayısal karasal televizyon yayıncılığı için kullanılan 700 MHz bandı başta olmak üzere mobil hizmetler için yeni frekansların kullanıma açılmasını değerlendirmeye yöneliktir.

Anılan kamuoyu görüşü alınması süreci 16 Aralık 2014 tarihinde başlamış olup, 16 Şubat 2015 tarihine kadar devam edecektir.

2. 1800 MHz Spektrum Bandının Kullanılması

ARCEP, 1800 MHz frekans bandında 5MHz'lik frekans çiftini kullanabilmesi için Free Mobile işletmecisine izin vermiştir.

1800 MHz frekans bandının Fransa'nın dört 4G işletmecisi arasında bölünebilmesini teminen yapılan düzenlemeler kapsamında Free Mobile bu bantta 15 MHz'lik çift kullanabilecektir.

ARCEP tarafından verilen izin uyarınca anılan frekans bandı;

- 3 şehir dışında bütün Fransa'da 1 Ocak 2015'ten itibaren,
 - Marsilya'da 1 Nisan 2015'ten itibaren,
 - Nice ve Paris'te ise 1 Haziran 2015'ten itibaren
- Free Mobile tarafından kullanılmaya başlanacaktır.

1. Yeni Ulusal Genişbant Stratejisinin Belirlenmesi

İtalya'da hükümet, 2020'ye kadar uygulayacağı yeni ulusal genişbant stratejisini belirlemek amacıyla 20 Aralık 2014 tarihine kadar aşağıdaki konularda istişare yapacağını açıklamıştır.

- *İtalya genişbant stratejisi*, 2020 yılına kadar nüfusun %100'üne 30 Mbps ve %85'ine 100 Mbps hızlarda genişbant hizmeti verilmesini hedeflemekte, 2018 için ise bu hedefler sırasıyla %75 ve %40 olarak belirlenmiştir.
- *Sayısal büyüme stratejisi*, sayısal hizmetlerin daha yüksek seviyede kullanımını amaçlamaktadır ve başta kamu olmak üzere talep yönlü önlemleri içermektedir.

İtalya'da AB Sayısal Gündem hedefleri ile eşleştirilmiş mevcut genişbant durumu aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 3: AB Sayısal Gündem Hedefleri ve İtalya'daki Durum

Yıllar	Hedefler	2014 Ortalarındaki Durum
2013	Evrensel temel genişbant kapsama	Karşılandı(Büyük çoğunlukla)
2020	Evrensel 30 Mbps genişbant kapsama	Hanelerin %28-30'u (Cullen Tahmini)
2020	Hanelerin %50'sine 100 Mbps genişbant erişimi sağlanması	Hanelerin %1-2'si (Cullen Tahmini)

2020'ye kadar önerilen genişbant stratejisinde özetle, ticari bazda yüksek hızlı genişbant hizmetlerinin sağlanması için İtalya'nın dört bölgeye ayrılması önerilmektedir. Söz konusu planda genişbant için Avrupa Komisyonu'nun kullandığı

renk kodları kullanılmıştır. Bu renk kodlarında en az iki yüksek hızlı genişbant şebekesinin olduğu bölgeler siyah, bir şebeke olan bölgeler gri ve olmayan bölgeler beyaz renk ile gösterilmiştir. İtalya’da önerilen yeni ulusal genişbant stratejisi aşağıda çizelgede verilmektedir.

Çizelge 4: Önerilen Genişbant Stratejisi

Bölge	Eylem	Nüfus Kapsaması (%)	Devlet Yardımı	Hedeflenen Önlemler	Tüm Maliyet (Özel ve Kamu)
A Siyah	Şebekenin 30’dan 100 Mbps’a yükseltilmesi ticari olarak uygulanabilir. 15 büyükşehir için	%15	Hayır	Finansman erişimini kolaylaştırmak (Yeni yüksek hızlı genişbant altyapısına yatırım yapan teşebbüsler için vergi kredisi)	30 Mbps:0 100 Mbps:1 milyar avro
B Siyah ve gri karışık	Operatörler 30 Mbps şebeke yatırım yaptı ancak geri dönüş 100 Mbps şebekelere ticari bazda yatırım için yeterli değildir.	%45	Evet (minimum)	Finansman erişimini kolaylaştırmak (A bölgesindeki ile aynı) Kamu-Özel ortaklıklar	30 Mbps:0 100 Mbps:6,1 milyar avro
C Siyah ve gri karışık	30 Mbps şebekenin kapsamadığı bazı kırsal alanları içerir. 100 Mbps ticari yatırıma uygun değil.	%25	Evet	B bölgesi ile aynı	30 Mbps:0 100 Mbps:4,2 milyar avro
D Beyaz	30 Mbps şebeke yatırımı için doğrudan kamu girişimi gerekli. 100 Mbps şebeke öngörülmemektedir. Kişi başına GSYH %75 oranında AB ortalamasının altındadır.	%15	Evet (Önemli ölçüde)	B bölgesi ile aynı %100 devlete ait pasif altyapılar	30 Mbps:1 milyar avro 100 Mbps:0
Toplam					12.4 Milyar avro

2020’ye kadar sayısal büyüme stratejisi ile ilgili önerilen talep yönlü önlemler aşağıdaki çizelgede özetlenmiştir.

Çizelge 5: Talep Yönlü Önlemler

Eylem	Önlemler	Maliyet (Milyon avro)
Kamu kurumlarının sayısal bağlantısı ve birlikte çalışabilirliği	Kamu binalarına yüksek hızda genişbant bağlantı ve tüm kamu binalarına Wi-Fi erişimi.	1.400
Kamu kurumlarında sayısal güvenlik	Kamu kurumları tarafından verilen sayısal hizmetlerin gizlilik ve güvenlik seviyesinin artırılması	30
Kamu kurumlarında BİT altyapısı ile veri merkezleri ve bulut bilişim uygulamalarının birleştirilmesi	Standardizasyon ve mevcut uygulamaların optimizasyonu, plan ve yatırımların merkezileştirilmesi, birlikte çalışabilirlik, Kamuda merkez ve yerel arasındaki koordinasyonun sağlanması	950
Sayısal kimlik	Kullanıcılara akredite kuruluşlar tarafından güvenli ve güvenilir kimlik doğrulaması	50
Nüfus kayıtlarının merkezileştirilmesi	Dağıtılmış veri kayıtları yerini alacak merkezi nüfus kayıt sistemi	35
e- ödeme	Kamu ödemelerinin elektronik ortamda yapılabilirliğinin sağlanması	5
e-fatura	Haziran 2014 itibariyle Bakanlıklar, vergi dairesi ve sosyal güvenlik kurumuna e-fatura yükümlülüğü	10
Açık veri	Kamu bilgilendirmeleri için ortak modellerin geliştirilmesi	12
e-sağlık	Kişisel elektronik sağlık dosyası, elektronik reçeteler, tıbbi raporlar ve kayıtların dijitalleştirilmesi, online rezervasyon	750
e-okul	Okullarda internet bağlantısının sağlanması ve dijital okuryazarlığın artırılması	30
e-adalet	Verimliliği ve şeffaflığı artırmak amacıyla sivil ve cezai işlemlerin yapılması	15
İtalya'ya giriş	Tüm ilgili bilgilere tek noktadan erişim	750
Sayısal yetkinlik	Kamu ve özel sektörde BİT okuryazarlığının artırılması	120
Akıllı şehirler ve topluluklar	Akıllı yönetim, kültür ve turizm, yenilenebilir enerji sürdürülebilir kaynaklar (atık, su, kentsel biyoçeşitlilik) için mobilite, lojistik, sağlık, eğitim ve bilgi işlem teknolojileri	400
Toplam		4.557

İNGİLTERE

1. Ofcom'un 2015/16 Dönemi İçin Taslak İş Planı ¹

Ofcom, yeni finansal yıl için genel hatları belirlenen iş planını içeren 2015/16 İş Planı ile ilgili kamuoyu görüşlerini almaya başlamıştır. Önümüzdeki oniki ayda yapılması planlanan işler aşağıda detaylarına yer verilen altı ana başlık altında incelenmektedir:

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://media.ofcom.org.uk/news/2014/draft-work-programme-2015-16/> linkinden ulaşılabilmektedir.

KOBİ'lerin ihtiyaçlarına odaklanarak adil ve etkin rekabet ortamının tesis edilmesi:

Ofcom, iletişim pazarında rekabetin tesis edilmesi ve tüketicilerin tercihlerinin artırılması yönünde çalışmalarına devam edecektir. Özellikle Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ) iletişim ihtiyaçlarını sağlamak üzere iletişim pazarının gözden geçirilmesi planlanmaktadır. İşletmeciler arasında geçişlerin kolaylaştırılması konusu rekabetin artırılmasının ön koşullarından biri olarak görüldüğünden, konu üzerine odaklanılacaktır.

Bireysel ve kurumsal kullanıcılar için hizmet kalitesi:

Sabit ve mobil şebekelerin yaygınlık oranının artmasına rağmen, tüketiciler ve diğer ilgili taraflar aldıkları hizmetin kalitesi ve iletişim hizmeti sağlayıcılarının sundukları müşteri hizmetleri ile ilgili sıkıntılarını dile getirmeye devam etmektedir.

Ofcom, BT için Temmuz 2014'te belirlenen hizmet kalitesi hedeflerini uygulamaya geçirecek ve BT'nin erişim bölümü, Openreach'in hizmet kalitesini gözden geçirecektir. Bu kapsamda sabit genişbant hizmetlerine ilişkin müşteri deneyimlerini ölçümlemek için yeni raporlama sistemlerinin oluşturulması planlanmaktadır.

İçerik hizmetlerinde kullanıcıların haklarının korunması ve geliştirilmesi:

Kullanıcıların potansiyel zararlı içerikten korunması Ofcom'un öncelikli görev alanlarından biri olmaya devam etmektedir. 2015 yılında Ofcom, çevrimiçi dinleyicilerin ve izleyicilerin güvenliğini sağlamak üzere ilgili gruplar ile işbirliği çalışmaları sürdürmeyi planlamaktadır. Bu kapsamda İngiltere Çocuk İnternet Güvenliği Konseyi ile çocukların zararlı içerikten korunması ve Hükümet ile medya standartları konusunda genel bir çerçeve oluşturulması konularında çalışmalarını sürdürmeyi planlamaktadır.

Spektrum konusunda artan talebin karşılanması:

Özellikle mobil internet hizmetleri başta olmak üzere spektrum için olan talep giderek artmaktadır. Söz konusu talebi karşılamak üzere Ofcom, mobil veri hizmetlerinde

kullanılmak üzere 2,3 GHz ve 3,4 GHz bantlarını ve sonraki aşamada 700 MHz bandını mobil genişbant için kullanıma açmayı planlamaktadır.

Ofcom ayrıca uluslararası platformlarda 2015 yılında spektrumun en verimli şekilde kullanılması konusunda ülke görüşlerini sunmaya devam edecektir.

Tüketiciler için zararlı olabilecek potansiyel alanların belirlenmesi:

Ofcom, kendisine iletilen tüketici şikâyetlerini analiz ederek, tüketiciler için zararlı olabilecek alanları belirlemekte ve araştırmalarını yürütmektedir. Ayrıca, "080", "090" ve "11" ile başlayan çağrıların ücretlendirilmesi konusunda düzenlemeler yapılması planlanmaktadır.

Ofcom ayrıca, arayanın kimliğinin belirlenmesi konusundaki gelişmeleri destekleyerek, istenmeyen ve rahatsız edici çağrıların azaltılmasını planlamaktadır.

Finansal konular:

Ofcom'un 2015/16 bütçesi 117 milyon sterlidir. Bütçe, bir önceki yıla göre %4,5; 2010/11 yılına göre %33 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

Ofcom'un 2015/16 Yıllık Planı 26 Şubat 2015 tarihine kadar kamuoyu görüşlerine açık olacaktır.

2. İngiltere için İnternet Ekonomisinin Önemi ²

Ofcom tarafından açıklanan verilere göre İngiltere çevirim içi reklamcılık, alışveriş ve eğlence içerik tüketimi açısından dünyanın en güçlü internet ekonomileri arasında yer almaktadır.

İngiltere ayrıca, genişbant gelişimi, kullanımı ve süper hızlı genişbant kapsamı konularında Avrupa'nın en büyük beş ekonomisi arasında yer almaktadır. Yapılan araştırmalara göre yılda ortalama 2 bin sterlin ile İngiltere e-ticaret açısından ilk

² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://media.ofcom.org.uk/news/2014/icmr-2014/> linkinden ulaşılabilir.

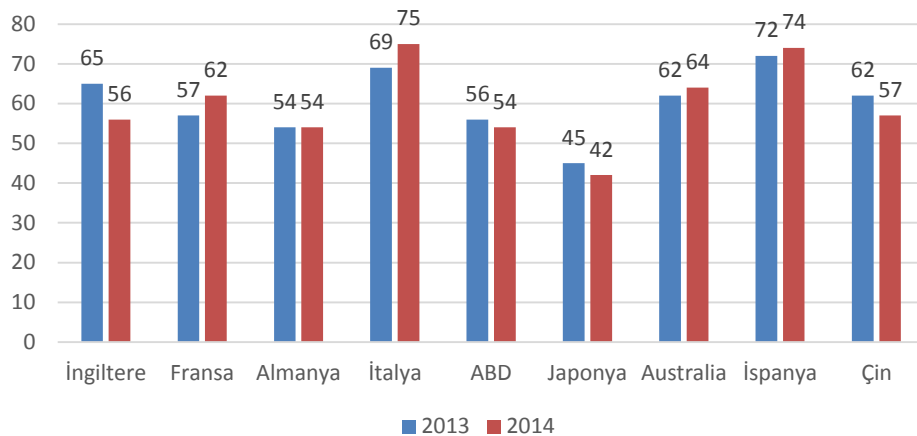
sırada yer almakta, ardından ortalama 1.356 sterlin ile Avustralya gelmektedir. Reklam harcamalarının beşte ikisi (%40) çevirim içi ortamda yapılmakta ve bu konuda İngiltere diğer ülkelerin oldukça ilerisinde yer almaktadır.

Avrupa'nın en gelişmiş beş ülkesi (Fransa, Almanya, İtalya, İspanya ve İngiltere) arasında İngiltere süper hızlı genişbant kapsama alanı açısından ilk sırada yer alırken, İngiltere'de on haneden sekizi 30 Mbit/s ve ötesi hızlarda süper hızlı genişbant erişimi imkânına sahiptir.

Ofcom tarafından yayımlanan Uluslararası İletişim Pazarı Raporu (International Communication Market Report, ICMR) 2014, dünyanın belli başlı ülkelerindeki iletişim hizmetlerinin yaygınlığı, erişilebilirliği, ücretleri ve kullanımı konusunda karşılaştırmalara yer vermektedir. Bunun yanı sıra AB ülkelerindeki durumu inceleyen Avrupa Genişbant Skorkart raporu da internet ve genişbantın İngiltere için önemine vurgu yapmaktadır.

Bununla birlikte yapılan son araştırmalara göre İngiltere'de yetişkinlerin haftalık sosyal ağlara erişim oranı 2013 yılında %65 iken, 2014 yılında %56'ya düşmüştür. Amerika, Japonya ve Çin'de de söz konusu oranın düştüğü görülmektedir. Söz konusu düşüş, yetişkinlerin çevrimiçi video ve anlık mesajlaşma gibi konularda şebeke bağlantısı gerektirmeyen diğer sosyal medya araçlarını kullanmaları ile açıklanabilmektedir. Diğer taraftan, İtalya'da sosyal ağların kullanımı giderek yükselmekte, yetişkinlerin dörtte üçü sosyal ağlara en azından haftada bir kez erişim sağlamaktadır.

Şekil 1: Sosyal Ağlara Haftalık Erişim

Avrupa'da internete bağlı TV kullanımında başı çeken İngiltere'de tüketicilerin %22'si akıllı TV'ye sahip olduklarını belirtirken söz konusu grubun %84'ü internet bağlantısına sahip olduğunu ifade etmiştir. İngiltere'de internet kullananların yaklaşık üçte biri (%32) haftada en az bir kere çevirim içi film ya da TV programı izlemektedir. Çevirim içi radyo dinleme alanında da İngiltere araştırma kapsamında yer alan on sekiz ülke içerisinde %41 ile ilk sırada gelmektedir. 250 adet sayısal radyo istasyonu bulunan ülkede sayısal radyo kapsama oranı %95 seviyelerindedir.

1. Hollandalı İşletmecilerin Şebeke Paylaşım Anlaşması

Hollanda'da, 30 Eylül 2014 itibarıyla en büyük mobil pazar payına sahip (sırasıyla %49,7, %28,6 ve %21,7) üç işletmeci olan KPN, Vodafone ve T-Mobile firmalarının "uzun süreli arıza" durumlarında şebekelerini birbirlerinin hizmetine vermek için anlaştıkları açıklanmıştır. Vodafone basın duyurusu ile yapılan açıklamada; üç işletmeciden herhangi birisinde 500 binden fazla aboneyi etkileyen üç günden fazla süreli şebeke kesintisi olması halinde şebeke paylaşımının başlayacağı, kesintiye uğrayan şebeke abonelerinin geçici olarak diğer işletmeciye ait şebeke üzerinden, maliyeti diğerlerine göre çok yüksek olan veri hizmetleri dışında, ses ve kısa mesaj hizmetlerini sağlayacakları ifade edilmiştir. Ayrıca, anlaşmanın 2012 yılı Nisan ayında bir milyondan fazla insanı etkileyen büyük şebeke arızası sonrası Hollanda Ekonomik İşler Bakanlığının önemli şebeke arızaları için çözüm geliştirilmesi isteği üzerine yapıldığı ve dünyada işletmeciler arasında böyle bir anlaşmanın yapıldığı ilk ülkenin Hollanda olduğu belirtilmektedir.

2. Tele2 4G LTE-A Şebekesi Hizmete Girmesi

İsveç merkezli işletmeci Tele2 Hollanda (Tele2 NL) 4G LTE-Advanced şebeke hizmetini 2015 yılı başından itibaren, Amsterdam ve Rotterdam arasındaki bölgeyi kapsayacak şekilde vermeye başlayacağını duyurmuştur. Tele2 NL tarafından yapılan basın bildirisinde; T-Mobile ile yapılan şebeke paylaşım anlaşması sayesinde, 2G veya 3G şebeke yatırımı yapmaksızın 4G hizmeti verileceği, Hollanda

mobil pazarında düşük lisans yatırımıyla hâlihazırdaki MVNO statüsüne oranla %85 daha ucuz işletme masrafları ile rekabet edebilecek fiyatlara 4G hizmeti veren ilk işletmeci olacağı ve Mart 2016 itibarıyla ülke çapında kapsama sağlanmasının planlandığı belirtilmektedir.

3. T-Mobile NL MTV Mobil Hizmet Sözleşmesi Sonlanması

DT iştiraki T-Mobile Hollanda (T Mobile NL) tarafından, sanal mobil şebeke operatörlüğü (MVNO) MTV Mobile hizmetinin yılsonu itibarıyla sonlandırılacağı açıklanmıştır. Yapılan açıklamada; Hollanda'lı mobil servis sağlayıcının Ocak 2013 tarihinden itibaren Amerikan medya şirketi Viacom ile ortak yürütülen Hollanda gençlik markası MTV Mobile hizmeti sözleşmesinin sonlanacağı ve kendisinin daha düşük maliyetli Ben markasına odaklanılacağı ifade edilmektedir.

ABD

1. 911 Acil Yardım Hizmetlerindeki Konumlandırma Hataların Azaltılması

ABD düzenleyici kurumu FCC 2014 yılı başında bina içi 911 acil yardım çağrılarının konumunu daha iyi tespit edebilmek için yeni kurallar önermiştir. Bunun temel sebebi acil yardım çağrılarının çoğunun mobil telefonlardan yapılması ve mobil telefon konumlanmanın beklenildiği kadar mükemmel olmamasıdır. Bu durum Amerikalıların hayatlarının riske atmakta olup; FCC, mobil telefon işletmecileri ve kamu güvenliği görevlilerinin müdahalesini istemektedir. Komisyon bu konuda bir taslak yayımlamış olup taslağa ilişkin kamuoyu görüşlerinin alınmasında sona yaklaşmıştır.

Bina içi 911 acil yardım çağrılarının konumunu tespit edebilmek kolay değildir. Bina dışı konumlandırma yapmak için kullanılan teknolojiler bina içinde çok da verimli çalışmamaktadır. Buna ek olarak mevcut teknolojiler çağrının binanın hangi katından yapıldığını tanımlayamamaktadır. Bir acil tıp görevlisinin 50 katlı bir gökdelende acil yardıma ihtiyacı olan bir hastanın hangi katta olduğunu bilmeden yaşayabileceği zorluklar buna en güzel örnektir. 911 çağrı merkezi çalışanları acil yardım çağrısı yapanların bina içinde ve bina dışında nerede olduğunu çok iyi tespit edebilmelidirler.

Bu problemin çözümünde en verimli kullanılabilir yöntem ayrılabilir konumlama teknolojileri adı verilen yeni bir yöntemdir. Bu yöntemle bina içi çağrıların hangi kattan, hangi apartmandan, hatta hangi daireden yapıldığı net olarak tespit edilebilmekte olup, FCC görevlileri geçen birkaç ayda bu teknolojilerin nasıl kullanıldığı ile ilgili tanıtımlara katılmıştır. Bu yöntemin kullanılması halinde süreç artık bir teknoloji problemi olmaktan çıkıp bir uygulama problemine dönüşmektedir ancak bu uygulama problemini çözmek mobil telefon işletmecilerinin uygun bir zamanda konuya planlı ve programlı olarak eğilmesini gerektirmektedir.

Geçtiğimiz ay içerisinde en büyük dört mobil telefon işletmecisi ile ulusal kamu güvenliği kurumları olan NENA ve APCO bir araya gelerek konuya ilişkin kendi yol haritalarını açıklamışlardır. Mevcut yol haritasındaki taahhütler ilgili tüm tarafların sıkı çalışmasını zorunlu tutmakta olup sürecin takviminin de net olmasını gerektirmektedir. Bu yol haritasını eleştiren kamu güvenliği ile ilgili sivil toplum kuruluşları da vardır. Bu sivil toplum kuruluşları bu teknolojilerin başarıyla uygulanabilirliği, verimliliği ve hesap verilebilir şekilde işletilebilmesi konularında ciddi kaygılara sahiptirler. Bu kuruluşlar FCC'yi sunulan yol haritasını reddetmeye ve kendi kurallarını içeren orijinal taslağa dönmeye zorlamaktadırlar.

Komisyonun Kamu Güvenliği Dairesi sivil toplum kuruluşlarından gelen bu çağrıyı dikkate almış olup, önerilen yol haritasını ve komisyon taslağını tekrar gözden geçirerek olabilecek en iyi çözümü bulmaya gayret edeceğini açıklamıştır³.

2. Kırsal Kesim Genişbant Deneme İhalesi Sonuçları

FCC yakın zamanda Kırsal Kesim Genişbant Deneme İhalesine katılan tüm tarafları içeren bir liste yayımlamış olup; beklenenden az fiyat teklif ederek ihale dışında kalan firmalara gelecek dönemki Kırsal Kesim Genişbant Deneme ihalelerine katılıp katılmayacaklarını sormuş; katılacaklarsa 6 Ocak tarihine kadar bilgi vermelerini talep etmiştir.

³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/closing-911-location-accuracy-gap> adresinden ulaşılabilmektedir.

FCC söz konusu deneme ihalelerini evrensel hizmetin sunumu için tasarlamış olup, evrensel hizmetin sunumu için klasik frekans ihalelerinde uygulanan süreçlerden farklı süreçler uygulamak gerekmektedir. FCC klasik rekabetçi frekans ihalelerinde yeterince deneyime sahiptir ancak evrensel hizmet konusu içeriği ve şartları nedeniyle tamamen farklı bir konudur.

Kırsal Kesim Genişbant Deneme İhaleleri evrensel hizmetin fonlanması ile ilgili çeşitli soruları cevaplamak için hazırlanmış olup; cevaplanması gereken soruların içerisinde açık arttırmanın nasıl tasarlanacağı; ihaleye hangi işletmecilerin katılmasına izin verileceği; bir bölgedeki yerleşik işletmecilerin bir başka bölgede hizmet verip veremeyeceği; kablo tv, uydu genişbant sağlayıcılar ya da elektrik firmalarının sürecin içerisinde yer alıp almayacağı; hangi tür teknolojilerin kullanılacağı; kamu kaynaklarından ne kadar destek gerekeceği; FCC'nin maliyet modelinin sağlıklı uygulanıp uygulanamayacağı ve ihaleye kimse katılmazsa ne olacağı gibi önemli problemlere işaret edenleri vardır.

FCC bu deneme ihaleleri için 10 yıllık süreçte \$10 milyon ABD doları kaynak ayırmıştır. Deneme ihalelerinin maliyetinin, getireceği faydaya göre çok küçük kalacağı düşünülmekte olup bu ihalelere şimdiye kadar 181 farklı yapıdan 575 teklif yapılmıştır. Bahsi geçen bu 181 farklı yapı bakır kablo, fiber hatlar, lisanslı spektrum ya da boş spektrum üzerinden hizmet sunmak için teklif sunmuş olup teklif verenler içerisinde sabit telefon işletmecileri, elektrik şirketleri, mobil telefon işletmecileri, kablosuz internet erişimi sağlayıcılar, kablo TV işletmecileri, yerel gruplar gibi bir çok farklı kurum ve kuruluş bulunmaktadır. Ulusal çapta hizmet veren büyük işletmeciler de deneme ihalelerine katılmışlar ancak tekliflerin çoğu kırsal kesime hizmet sunma konusunda daha hevesli olan küçük işletmeciler ve firmalardan gelmiştir.⁴

⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/notes-sandbox-rural-broadband-experiment-auction-results> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

OECD

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Hâlihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD'nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD'nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

1. Hükümetlerin Sosyal Medya Kullanımı

OECD Ekonomi Bölümü, Çalışma Makaleleri altında Aralık ayında *Hükümetlerin Sosyal Medya Kullanımı: Eğilimler, Politika Fırsatları ve Karar Vericiler İçin Kılavuz* adlı bir makale yayımlanmıştır.⁵ Söz konusu çalışmada artık pek çok hükümet açısından sosyal medyada var olmanın bir zorunluluk haline geldiği ve bu yeni medyanın geleneksel olmayan çıkar grupları ile bireyleri öne çıkardığı ifade edilmektedir. Twitter, Facebook ve web günlüğü (blog) gibi sosyal medya araçları öncelikle siyasetçiler tarafından siyasi destek sağlamak amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Kamu kurumları da yavaş bir şekilde sosyal medya uygulamalarını denemeye başlamıştır. Makale kapsamında 34 OECD üyesi ülkenin 26 merkezi idaresinin Twitter hesabı olduğu ve 21 tanesinin de Facebook hesabı olduğu bilgisi paylaşılmaktadır. Bununla birlikte, kurumların sosyal medya aktivitelerinin amacı ve getirileri siyasi kişiliklere göre çok net değildir. Dolayısıyla, kamu kurumları arasında sosyal medyanın daha etkin nasıl kullanılacağı hususunda bir kafa karışıklığı olduğunun altı çizilmektedir. Ayrıca makalede, sosyal medyanın internetin kamu bilgi ve hizmetleri üzerinde ki 'demokratikleştirici' etkisini büyüttüğünün altı çizilmektedir. Ancak, makale de kurumların sosyal medya kullanımının gerektirdiği dikkat ve

⁵Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://www.oecd-ilibrary.org/governance/social-media-use-by-governments_5jxrcmgmk0s-en?crawler=true linklerinden ulaşılabilir.

risklerin (kamu algısı, özel hayatın gizliliği vb.) farkında olmaları gerektiği uyarısında da bulunmaktadır.

ICANN

İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers - ICANN); IP adreslerinden ve alan adı sistemi (Domain Name System - DNS) kök sunucularının işletilmesinden sorumlu; internetin istikrarlı, güvenli ve birlikte çalışabilir bir biçimde sürdürülmesi için çalışan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. ICANN'in üyeleri tüm dünyaya dağılmış teknik, ticari, kamu, akademik kökenli taraflar ve kullanıcılar olmak üzere çeşitli ilgi alanlarına sahip gerçek ve tüzel kişilerden oluşmaktadır. 1998 yılında ABD Hükümeti ile imzaladığı sözleşme kapsamında ICANN'in başlıca görevleri arasında;

- İnternete dünya çapında bağlanılabilirliğin korunması için gerekli olan teknik parametrelerin belirlenmesi ve koordinasyonu,
- IP adres uzayının düzenlenmesi ve idaresi,
- DNS'in işletiminin sürdürülmesi ve DNS'e hangi durumlarda birinci derece alan adlarının ekleneceği konusunda politikalar geliştirilmesi

bulunmaktadır.

ICANN, DNS'in işletilmesinde kritik rol oynayan teknik hizmetlerin yerine getirilmesi ve IP adres tahsislerinin denetlenmesi görevlerini İnternet Tahsisli Sayılar Kurumu (Internet Assigned Numbers Authority - IANA) vasıtasıyla yerine getirmektedir.

1.IANA Fonksiyonları Müşteri Memnuniyeti Araştırması

ICANN tarafından yaptırılan IANA fonksiyonları müşteri memnuniyeti araştırması raporunda müşteri memnuniyetinin %93 civarında olduğu belirtilmiştir. Araştırma; alan adları, internet protokol adresleri, protokol parametreleri, ".int" alan adı ve alan

adı sistemi güvenlik uzantısı (DNSSEC) konularını kapsamıştır. Araştırmaya bu hizmetleri son on iki ayda kullanmış olan müşteriler katılım sağlamıştır⁶.

ENISA

ENISA; Avrupa Birliğinin, Avrupa Birliğine üye devletlerin ve özel sektörün şebeke ve bilgi güvenliği problemlerini önleme, adresleme ve bu problemlere cevap verme kabiliyetlerini geliştirmek için kurulan bir uzmanlık kuruluşudur. ENISA; üye ülkelere siber güvenlik konusunda tavsiyelerde bulunmakta, veri analizi yapmakta, farkındalığı arttırmakta ve kamu ile özel sektör arasında işbirliğini destekleyici faaliyetlerde bulunmaktadır.

- **Etki Analizi ve Yol Haritası**

ENISA'nın 2005'ten bu yana Bilgisayarlı Olaylara Müdahale Ekiplerine (BOME) desteğinin etki değerlendirmesini içeren rapor, 2020 yol haritası için de bir temel oluşturmaktadır. Çalışmanın en önemli hedefleri; ENISA'nın Avrupa BOME'leri ile ilişkili çalışmalarını derlemek, ilgili politika dökümanları çerçevesinde ENISA çalışmalarının etki analizini yapmak ve bu etki analizinin sonuçlarına dayanarak 2020 için bir yol haritası çizmek olarak sıralanmaktadır⁷.

- **Elektronik Haberleşme Sektöründe Güvenli Bilgi ve İletişim Teknolojisi Ekipmanlarının Alınması**

Elektronik Haberleşme Sektöründe Güvenli Bilgi ve İletişim Teknolojisi Ekipmanlarının Alınması raporunda, elektronik haberleşme hizmet sağlayıcıların BİT ürünlerine bağımlılığının ve dış kaynak alımının artması konusunu ele almakta,

⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2-2014-12-17-en> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.enisa.europa.eu/activities/cert/other-work/supporting-the-cert-community-impact-analysis-and-roadmap> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

üçüncü taraf BİT ürünleri ile ilişkili güvenlik risklerini analiz etmekte, sektördeki iyi uygulamalara yer verilmekte ve sektöre tavsiyelerde bulunmaktadır⁸.

- **BİT Alımlarında Güvenlik Kılavuzu**

Elektronik hizmet sağlayıcılar için hazırlanan kılavuz; BİT ürünleri ve dış kaynak alımlarında güvenlik risklerinin daha verimli bir biçimde yönetilmesini sağlayacak kullanışlı bir araç niteliğindedir. Kılavuzda, kullanıcıların elektronik haberleşme hizmetlerinin kesintisine neden olabilecek güvenlik riskleri ele alınmakta, BİT ürünleri ve dış kaynak alımlarında dikkat edilmesi gereken hususlara yer verilmektedir⁹.

- **Avrupa BOME Faaliyetleri Envanteri**

Avrupa'daki BOME'lere ilişkin güncel durum hakkında genel bir değerlendirme yapılan raporda ülke bazında BOME'ler listelenmekte, BOME'lerin iş birliği, destek ve standardizasyon faaliyetlerine yer verilmektedir¹⁰.

- **Yeraltı Elektronik Haberleşme Altyapılarının Korunması**

ENISA tarafından üye ülkelerin, yer altı elektronik haberleşme alt yapılarının korunmasına yönelik hazırlanan raporda, hasarın önlenmesi amacıyla otomatik bilişim sistemlerinin kurulması ve bu tür araçların geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır¹¹.

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/Incidents-reporting/requirements-ecomms-vendors/secure-ict-procurement-in-electronic-communications> internet adresinden ulaşılabilir.

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/Incidents-reporting/requirements-ecomms-vendors/security-guide-for-ict-procurement> internet adresinden ulaşılabilir.

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.enisa.europa.eu/activities/cert/background/inv/files/inventory-of-cert-activities-in-europe> internet adresinden ulaşılabilir.

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/Incidents-reporting/protection-of-underground-infrastructure> internet adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (European Telecommunications Standards Institute - ETSI) dünya çapında 62 ülkeden yaklaşık 700 üyeye sahip olan ETSI, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında tüm dünyaca uygulanabilir standartlar üretmektedir. Avrupa Birliği tarafından resmi Avrupa Standart Kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

1. Akıllı Ulaşım Sistemleri için Avrupa Standardı

ETSI, Akıllı Ulaşım Sistemleri için EN 302 637-2 ve EN 302 637-3 kodlu iki yeni standart yayımladığını duyurmuştur. Akıllı ulaşım sistemlerinde kritik güvenlik uygulamalarının çalıştırılabilmesi için gerekli mesajları tanımlayan standartlar, ETSI tarafından düzenlenen birlikte çalışabilirlik test çalıştaylarında endüstriden yapılan katkılar dikkate alınarak hazırlanmıştır. Standartlar Avrupa Komisyonunun 453 sayılı talimatı uyarınca hazırlanmıştır¹².

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.etsi.org/news-events/news/851-2014-12-press-etsi-publishes-european-standards-for-intelligent-transport-systems> internet adresinden ulaşılabilir.

TELEKOM DÜNYASI

1. Avrupa Komisyonu, Almanya'nın AB Telekom Mevzuatına Aykırı Bir Başka Sabit Çağrı Sonlandırma Ücreti Belirleme Girişiminin Daha Önüne Geçti¹³

Avrupa Komisyonu, Alman Düzenleyici otoritesi BNetzA'nın pazardaki yeni alternatif işletmeciler için getirmeye çalıştığı sabit çağrı sonlandırma ücreti düzenlemesi hakkında yeniden soruşturma başlatmıştır. BNetzA'nın, sabit çağrı sonlandırma ücretlerinin hesaplanmasında AB tavsiyesinde yer alan yaklaşımı ısrarla uygulamadığı ve rekabet ve tüketicinin zararına neden olduğu bildirilmektedir.

BNetzA, pazara yeni giren 19 alternatif sabit telefon işletmecisi için getirilecek sabit çağrı sonlandırma ücreti hesaplama yönteminin, daha önce yerleşik işletmeci DT için kullanılan yöntemle aynı olması gerektiğini savunmaktadır. Ancak bu durumun AB düzenleyici çerçevesine aykırı olduğu değerlendirilmekte, bu uygulamanın gerçekleşmesi durumunda, Almanya'daki yeni ücretlerin Komisyonun kararına uyan üye ülkelerdeki ücretlerden %200 daha fazla olacağı hesaplanmaktadır.

Mevcut durumda BNetzA yeni 19 alternatif işletmecinin çağrı sonlandırma ücretlerinin hesaplanmasının, uzun dönem ortalama artan maliyet+ (UDOAM+=LRAIC+) yöntemi ile yapılmasını önermiştir. Ancak Avrupa Komisyonu BNetzA'nın bu yöntemi DT için kullanmasını Nisan 2013 tarihinde eleştirmiştir. Anılan yöntem nedeniyle yerleşik işletmecinin çağrı sonlandırma ücretleri hâlihazırda Komisyon kararına uyan üye ülkelerden ciddi miktarda yüksektir. Ancak BNetzA komisyonun bu tavsiyesine ısrarla uymadığı gibi; diğer işletmeciler için de aynı hesaplama yöntemini kullanmayı planlamaktadır.

Komisyonun BEREC'in de yakın işbirliğiyle durumu BNetzA ile tartışmak ve AB hukukuyla uyumlu hale getirmek için önünde 3 aylık bir süresi bulunmaktadır.

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/european-commission-halts-another-german-attempt-introduce-fixed-termination-rates-contrary-eu> linkinden ulaşılabilir.